

[Transcript] Dagens Eko / Därför är gängen mer hänsynslösa efter mordet på Adriana

Hallå, du lyssnar på nyhetspÅdden, Dagens Eko. Nu sÅtter vi igÅng.
Finns det en slags tjuvheder eller hederskodex bland jÅngkriminella?
Det skulle jag faktiskt sÅga, men den hÅller ju pÅ att fÅrÅndras.
Det hÅr År Dagens Eko med Mikael SchÅdel.
Idag, om de kriminellas hederskodex och varfÅr gÅngen blivit mer hÅnsynslÅsa efter mordet pÅ 12-Åriga Adriana.
MÅndag, den 26 augusti 2019, År en varm och solig sommardag i stadsdelen Ribbersborg i MalmÅ. 31-Åriga smÅbarnsmamman Karoline Hakim har precis kommit ut fÅr att ta en promenad med sin man och deras nyfÅdda dotter. PlÅtsligt fÅr pappan sen och som fÅr honom att vÅnda och springa i vÅg med bebisen i fanen. Han tappar barnet, men fortsÅtter springa.
Karoline tar upp sin tvÅ mÅnader gamla dotter.
Sen skjuts hon.
Jag ville sÅ gÅrna rÅdda hennes liv, men det gick inte upp till vÅrlden.
Bannen, grÅt och bruten.
GÅst År Mariella Quintana-Mellin, programledare pÅ P3-Krim.
Mariella, en person som verkar helt frÅnkopplad frÅn gÅngkriminalitet skjuts pÅ Åppen gata.
Finns det nÅgra grÅnser som gÅngkriminalitet inte ska eller fÅr passera?
Det År ett laglÅst land, men det finns vissa saker som År viktiga.
Man ska inte snacka med snuten, det År bÅttre att gÅra uppsaker sjÅlva.
Det År ocksÅ att respektera herrerhier, vara lojal, inte mÅrda andras anhÅriga.
HÅlla sina Åverenskommelser, inte ge sig pÅ kvinnor och barn.
Sen har det ju lÅnge varit sÅ att man inte skjuter anhÅriga med flit.
Utan mer sÅdana som har gett sig in i leken och ska tÅla det hÅr.
Efter mordet pÅ Caroline Hakim pÅ Åppen gata i MalmÅ-BÅbis i Famnen-
-skjuts ytterligare en oskyldig kvinna-jÅll.
En vÅldigt ung kvinna År en del av Jack i Heselby i Stockholm.
Hon ligger pÅ sÅngen, hÅller pÅ med mobilen.
Hennes mak År i badrummet, borstat hÅnderna.
NÅr nÅgon Åppnar eld mot deras sovrumsfenster.
Hon trÅffas av skotten och hon dÅr.
18-Åriga Åndela Jack dÅdade sovkulor som polisen tror var Åmnade.
Det År maken som År ett tilltÅnkta offret.
De hÅr kvinnorna skjuts i jÅlv fÅr att de har band till jÅngkriminella.
År det ett brott mot nÅn slags Heders kodekst bland de jÅngkriminella?
Ja, bÅde och.
Den hÅr typen av skottlossningar sker pÅ offentlig plats.
Det har man ju sett innan.
Men jag vet ocksÅ att fÅrut har man ju inte gett sig pÅ varandras familjer-
-pÅ flera olika sÅtt.
Jag minns en gÅng nÅr det var nÅgra som gjorde ett inbrott.
Vad de inte visste dÅ var att det var hemma hos mamman till en gÅngledare.
Och det var ett jÅttemistag dÅ?
Ja, det blev ju ett himla liv och det fick ju ocksÅ konsekvenser.

[Transcript] Dagens Eko / Därför är gängen mer hänsynslösa efter mordet på Adriana

Man har ju också sett att felperson skjuts i jälv.

Alltså att någon som är brevaren i egentliga måltavlan dör-

-eller att man tar fel på person och skjuter i jälv någon som liknar någon annan.

Att man gör misstag helt enkelt.

Precis.

Att någon annan än den som man har tänkt döda dör-

-det verkar inte spela så stor roll.

Jag pratar med en polis häromdan bara som sa att...

Det brukar ju mest bli så att man rycker på axlarna-

-och kanske mer är irriterad över att man inte lyckades döda rätt person.

Det snarare är det som präglar känslorna än att man är ledsen.

Jag har också varit på en rättegång där en kompis till den egentliga måltavlan sköt sig jälv.

När den egentliga måltavlan hördes i rätten och fick frågan om vad han kände över det här-
-då sa han bara, ja, det är sånt som händer.

Ja, lite svinn får man räkna med, låter du så?

Ja, men lite så.

Det som man kan säga är att det har blivit mer och mer skjutningar på offentliga platser.

En av de personer som skadades tillsammans med skottlossning i köpcentrum i Malmö-

-har avlidit av sina skador vid en skottlossning på Öppengata i centrala stan-

-där skotten hördes i polishuset i närheten.

Vi har också en våldsvågensätt.

Skjutningar utanför McDonalds i Vällingby på nyårs afton.

Det är fullt av folk där.

Eller en skjutning i Fittja också vid tunnelbanestationen med flera människor runt omkring.

Det hänger ju också ihop med att när de kriminella lever under en större press-

-då är det ju också svårare att veta var de kommer vara.

Så antingen tar man tillfället i akt när man ser den som man vill mörra.

Eller så vet man att den kommer vara på det här frisörshallongen eller på det här gymmet vid den här tillfället.

En av de här gylrenereglerna du tar upp var ju att man inte skjuter en gäng kriminells flickvän.

Nu har vi pratat om två exempel på just det.

Men så finns ju ett väldigt uppmärksamt fall också på ett oskyldigt offer på senaste tiden.

Det är ju 12-åriga Adriana.

Mm, precis.

12-åriga Adriana smitter ut en sommarlovs natt för att äta hamburgare med några kompisar på McDonalds-

-vid en rastplats i Hallundan nära E4-an.

Och det är ju en hel del folk där den här natten.

Bland annat två killar i skyddsväst som är med i ett kriminellt gäng om man lyssnar på polisen.

Plötsligt då när de är där så kommer en bil och skjuter med flera olika vapen mot de här två kriminella killarna.

Och Adriana träffas av skotten och dör.

Och det här mordet väcker ju enormt stora reaktioner inom den kriminella världen.

Och det verkar ju liksom inte som att någon efteråt vill ta på sig det här mordet.

[Transcript] Dagens Eko / Därför är gängen mer hänsynslösa efter mordet på Adriana

Det finns liksom inga sociala medier där man visar musklerna för varandra eller skryter om att det var jag som gjorde det.

Men det finns faktiskt en musikvideo som las upp några dagar senare.

Och där flashas det både med de här vapnen och bilen som användes vid den här skjutningen.

Men det är liksom ingen som vill ta på sig mordet.

Och varför är det så då?

Men det är så pinsamt att man har träffat en tolvåring istället för de här jämtliga måltavlerna.

Och de jämtliga måltavlerna, de är ju också extremt chockade och tar väldigt illa vid sig vid att Adriana dör.

De drar bara med i US, men en liten flicka blir träffad.

De skriver det i chatten till varandra efteråt.

De kan liksom inte få ut de där bilderna ur huvudet i att hon ligger där och håller på och dör.

En liten flicka dogbror.

Jag sprang sedan och tryckte mot såret och jag bara, allt kommer bli bra.

Jag sprang sedan och tryckte mot såret och jag bara, allt kommer bli bra.

Ambulans kommer.

De försöker ju också hjälpa henne och rädda livet på henne.

De måste ta fram den där hovbanen.

Men de börjar ju också väldigt snabbt planera sin egen händ.

Och det inleds liksom en process där de försöker få tag på dem och det leder också till ett mordförsök i Vällningby några veckor senare.

Okej, så de tilltänkta måltavlarna, de blev på riktigt berörd av det här?

Ja, verkligen.

De inledde ju den där jakten på gärningsmännen och sen då när de greps för mordförsöket på de som

de trodde var gärningsmännen, då hade en av de Adriana som bakgrundsbild på mobilen.

Ändå de fall som vi ser av oskyldiga offer, det är mer eller mindre oplanerat.

Det är misstag.

Ja, så kan man säga.

Och sen ska man väl också tänka på det här med oskyldiga offer och skjuta rätt och fel person.

Vem är du att bestämma vem som har rätt att leva och vem som ska dö?

Det har precis blivit den tredje mars 2023.

Klockan är bara lite över tolv på natten.

Och i en lägenhet i Tullinge, Södre om Stockholm, finns en 50-årig man, en kvinna och två mindreåriga barn.

Mannen är ostrafad, har ett vanligt jobb, men han är pappa till en 25-åring som enligt polisen har kopplingar till ett kriminellt nätverk.

Älva minuter över midnatt kommer larmet till 112.

Mannen är skjuten två gånger i överkroppen. Han dör av sina skador.

Mariella, om mordet på Caroline Hakim i Malmö 2019 var ett misstag, en slags stundens ingivelse när en egentliga måltavland lyckas springa iväg.

Så det här mordet på den 50-årige mannen i Tullinge i mars, det är något helt annat.

Ja, verkligen. Det här verkar jag ha varit planerat. Enligt polisen, han är inte själv jänk kriminell eller så.

Så varför?

Man kunde inte få tag på sonen. Den här sonen hade ju timmar innan han hängts ute i efterlyst, som misstänkt för en skjutning mot en släkting till den kurdiska räven i Uppsala.

När man då alltså inte kunde få tag på honom om han befinner sig utomlands eller var han nu är, då skjuter man en släkting.

Vid 18-tiden på fredagskvällen förra veckan larmar polisen om en skottlossning i Trapphus i Fruängen, Söder om Stockholm.

På sociala medier spreds den här videon som sägs varför hon hade tagit den här videon.

Och är det någonting som vi har sett under hela den här våldsvågen i Stockholm som började på juldagen?

Det är ju att man spränger och skjuter mot bostäder där anhöriga till kriminella bor.

För bara en kvart sedan så kommer rapporter om ännu en detonation i Stockholm.

En sprängladdning exploderade vid halv fyra tider i natt vid entreen till ett flerfamilshus i Rågsved i Stockholm.

Det är ju ofta kriminella som man redan vet befinner sig utomlands och man kan se på deras sociala medier att den här personen är inte hemma.

Så man har ju hela tiden gett sig på anhöriga och fram till mordet i Tullinge så är det ju bara ren tur att ingen har dött.

Det är en våldsbiral, den är eskalerande, det är farligt i den här miljön absolut.

Man är lite småredd.

Du känner så?

Ja, jag känner så.

Och att det här nu sker medvetet, att man medvetet ger sig på familjen med ett lämmar.

Vad väcker det där för känslor bland de kriminella, vet du det?

Jag har hört de kriminella som faktiskt har gått till sina anhöriga och sagt att nu går du till polisen och söker skydd.

Så att man verkar ju ha blivit rädd, men samtidigt så vill man ju hämnas.

Så att det föder ju bara nya, nya, nya, dåd hela tiden.

Ja, så att jag låg och sov igår kväll och vaknade upp av att jag hörde ovanligt mycket ojud.

Det vanns ambulans och polis och brandbilar också i närheten.

Och vi såg ju ganska snabbt efter det där mordet i Tullinge är en brand i Alby som inte ligger så långt därifrån.

Där har också flera personer dog.

Är alla reglerna som tidigare funnits borta nu?

Det finns ju fortfarande de här reglerna om att inte gola.

I förundersökningar så ser man att folk säger i princip bara ingen kommentar.

Man vägrar i princip alltid att prata om andra personer än sig själv.

Och det kan man ju då säga i en Heders kodex.

Och så har det ju också ofta varit i rättssalar att personerna sitter och säger ingen kommentar på allt.

Eller bara säger att nej, det var inte jag.

Nu mera så har det blivit mer så att de faktiskt först säger någonting.

De ger liksom en statement, men sen håller de käften genom resten av förhören.

Så det blir ofta som en lång monolog från åklagare och försvarare sida.

Men det här med gola, det kanske också håller på att förändras.

En 22-årig man dömdes idag mot sitt nekande till 14-årsfängelse för mord är en av de första rättegångarna där uppgifter från ett så kallat kronvittna har spelat in.

Rättsväsendet har ju aktivt försökt att locka över folk till att gola.

I somra införes kronvitnesssystemet där man då kan ge strafflindring till en person som är misstänkt för något brott om den också medverkar till att berätta om det den faktiskt vet. Jag ställer upp för att jag är trött och för att en person följer att öppna sig på det här sättet.

Det har ju också fått kritik för att det kanske då blir falska utpekande eller hur tillförlitlig är det här vittnet egentligen.

Det är han som har suttit i billenvalet och trottat.

Sen finns det en annan person som vet att det är f*****.

Det som också är speciellt i Adriana fallet, det är att en av dem då misstänkt egentliga måltavlarna tar upp telefonluren och ringer till polisen med tips några dagar senare.

Men hann han hade avloppat och kvar ut?

Ja, det är jag som drar upp säkert.

I det tipset så pekar han ju ut tre personer som han säger satt i bilen.

Han säger ju inte själv till polisen att han har varit på plats, han vill inte säga vad han heter eller någonting.

Men polisen identifierar ganska snabbt hans röst.

Och tingsrätten kommer också senare fram till att det var han som ringde.

Och det här telefonsamtalet läcker på något sätt ut från utredningen.

Så han hängs direkt ut på Instagram som en godlare och får en hotbild mot sig.

Så han bryter mot den kanske viktigaste hederskådeexemplar i en kriminella?

Precis. Det kommer ju få enorma konsekvenser för honom att han är utpekad av tingsrätten som en godlare.

När han nu sitter inne för det här modförsöket i Vällingby så kommer det inte vara särskilt lätt för honom.

Och det väcker ju känslan hos kriminella om att nu har alla gränser för vad man kan göra passerats. Och jag har pratat med några inom den här kriminella miljön som har sagt att döda ett barn är helt oförlåtligt.

Men att göra som han gjorde och ringa polisen, det gör man inte heller.

Så hur ska vi förstå den här utvecklingen? Varför de kriminella släpper mer och mer på sina egna regler eller hederskådex eller vad vi ska kalla det för? Vad är din analys av det?

Jag tror att man då får gå tillbaka till hur gängen var uppbyggda förut. Man ville verka i skymundan. Man kanske har höll på med ekonomisk brottslighet. Man hade tydliga strukturer inom MC-gängen. Men i och med att vi har sett nya gäng växa fram, det som kriminologer då menar och kallar för gatorgäng, de är mer knutna till specifika områden.

Och där har det också förändrats för det har ju kommit en yngre folk. Där skifta lojaliteterna snabbare.

Din bror idag kan vara din fiend i morgon. Respekten för ledarna har minskat i och med att då gängen är så här lösa.

Det har ju då också lätt till många konflikter inom gängen också.

Om vi kommer tillbaks till en kroschatten och de hackade krypterade chattarna så pratar ju polisen ofta om det här maktvakumet som har uppstått efter det.

[Transcript] Dagens Eko / Därför är gängen mer hänsynslösa efter mordet på Adriana

Och att ledare hamnade i fängelse och i de här enkroschatten så ser man ju också hur de snackar skit om varandra.

Och när allt det där har blivit offentligt då kan jag se att du har skrivit bakom min rygg att jag är en jävla horung.

Då vill jag knäppa dig.

Och då är de här reglerna som kanske tidigare har följts i rullning även där på ett sätt?

Precis.

Så om det har gått och pratat om en slags tjuvheder bland kriminella tidigare så är den på väg bort låter det som?

Jag skulle säga både och. Jag tror att den här kulturen av att leva i ett parallellsystem och där du inte pratar med polisen utan istället tar saken i egna händer.

Den kommer nog att leva kvar.

Tack, Mariella.

Tack.

Och idag kom domen mot de tre män som stått åtalade för mordet på Adriana.

De döms alla tre till livstidsfängelse.

Efter skjutningen av pappan i Tullinge har två pojkar häktats, 16 och 17 år gamla.

Deras identiteter har sekretess belackats för att risken för hot och våld mot dem eller mot någon av deras närstående bedöms så mycket stor.

Programledare var Mikael Schödel, producenter Kim Hesius, Ludvig Jansson och Felix Österpersonne.

Och gäst var Mariella Quintana Melin som du också hör mer av i podden P3-Krim.

Vinter 2023, Mariella kollar på TV när polisen plötsligt stormar hennes bostad och griper hennes son misstänkt för ett grovt våldsprövt.

Jag bryster ihop helt. Jag får inte ihop den bilden i huvudet.

Förutom skjocken över gripandet visar det sig att det även finns en hotbild mot familjen som nu också behöver oro sig över vad som kan hända med dem.

Det händer saker hela tiden mot anhöriga. Vi vet inte. Man blir nog helt enkelt.

P3-Krim om de anhörigas oro under våldsvågen. Jag heter Mariella Quintana Melin och jag heter Linus Lindahl.

Alla avsnitt från P3-Krim hittar du i appen Sveriges Radio Play.